

Sygn. akt I C 166/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olecku Wydział I Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący SSR Katarzyna Jakubowska

Protokolant sekr. sąd. Andrzej Kossakowski

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2015r. w Olecku na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. P.

przeciwko D. B. (1)

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

orzeka:

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda Ł. P. na rzecz pozwanej D. B. (1) kwotę 3.988,64 zł (trzy tysiące dziewięćset osiemdziesiąt osiem złotych 64/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 166/15

UZASADNIENIE

Powód Ł. P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł w dniu 24 marca 2015 roku pozew przeciwko D. B. (1), w którym domagał się uznania „za bezskuteczną wobec niego czynności prawnej umowy o podział majątku wspólnego rep. A nr 1/2014 zawartej pomiędzy D. B. (2) a D. B. (1) w dniu 02.01.2014 roku przed notariuszem Z. O., albowiem D. B. (2) jest dłużnikiem powoda tytułem wierzytelności wynikającej własnoręcznego sporządzonego oświadczenia o uznaniu długu z dnia 30.10.2013” oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż powód na mocy umowy przelewu z dnia 18.02.2015 roku nabył od K. P. (1) wierzytelności przysługujące wierzycielowi od D. B. (2). D. B. (2) zaakceptował wysokości istniejących zobowiązań wskazując, iż na dzień 30.10.2013 r. były one „w pełni wymagalne bez protestu i zwłoki”.

Całość roszczenia stała się, jak wskazał pełnomocnik powoda, „natychmiast wykonalna” w dniu 1 czerwca 2014 roku. Łączna kwota należności wynosi 70000 zł.

Powód wskazał, iż pismem z dnia 6 marca 2015 roku zawiadomił D. B. (2) oraz pozwaną o cesji wierzytelności i wezwał ich do zapłaty. Wywodził, iż jedynym wartościowym składnikiem majątku D. B. (2) był udział w prawie użytkownika wieczystego działki (...) położonej w G. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem czterokondygnacyjnym. Umową z dnia 2 stycznia 2014 roku D. B. (2) wyzbył się udziału na rzecz żony D. B. (1).

Pełnomocnik jako podstawę roszczenia wskazał art. 527 kc i n. wywodząc, iż czynność prawna wskazana w treści pozwu spowodowała niewypłacalność dłużnika i dokonana była z pokrzywdzeniem wierzycieli. Wskazał, iż „dłużnik uszczuplił majątek na rzecz osoby bliskiej”, a zatem istnieje domniemanie, że pozwana wiedziała o działaniach dłużnika na szkodę wierzyciela.

/k. 2 – 3/

Pełnomocnik powódki wniósł o oddalenie powództwa. Zakwestionował fakt istnienia wierzytelności oraz jej ewentualną wysokość. Podniósł, iż przeniesienie udziału w prawie użytkowania wieczystego i własności budynku nastąpiło w zamian za ekwiwalent pieniężny w wysokości 150000 zł. Wskazał, iż pozwana nie wiedziała o zadłużeniu męża wobec K. P. (1).

/k. 68/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Pozwana D. B. (1) i D. B. (2) zawarli związek małżeński 27 marca 2005 roku. 27 października 2005 roku wymienieni nabyli prawo użytkowania wieczystego do dnia 08 marca 2093 roku działki gruntu oznaczonej nr geodezyjnym (...) o powierzchni 118 m², położonej w G. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Olecku Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...).

Na podstawie zawartej w dniu 21 maja 2008 roku z bankiem (...) S.A. umowy uzyskali kredyt mieszkaniowy w wysokości 48699,72 CHF. Poręczycielami kredytu byli E. F. i K. F. (1).

Małżonkowie w 2009 roku na działce (...) wybudowali czterokondygnacyjny budynek mieszkalno – usługowy, oznaczony numerem porządkowym 3A, o powierzchni użytkowej 406,30 m². Budowa w znacznej części finansowana była przez rodziców D. B. (1).

Całkowite zadłużenie z tytułu kredytu na dzień 22 kwietnia 2015 roku wynosiło 30099,95 CHF

D. B. (1) w 2013 roku otrzymywała wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w wysokości około 1800 złotych. Pozwaną finansowo wspierali rodzice.

/dowód: historia rachunku – k. 85 – 191, z akt księgi wieczystej – akt notarialny – k. 26 – 28, 29 – 30, wniosek – k. 41, oświadczenie – k. 42, zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, D. B. (2) – k. 192 – 193, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210/

W 2012 roku małżeństwo zaczęło przeżywać kryzys. W tym okresie D. B. (2) zaczął wyjeżdżać do Rosji w celach handlowych. Na początku 2013 roku otrzymał od K. P. (1) 1700 kartonów papierosów przemyconych z granicy – miał je przewieźć do G., jednak w obawie przed kontrolą Służby Celnej ukrył towar w budynku, w którym prowadził działalność gospodarczą w G.. Po nocy papierosy zginęły. D. B. (2) zobowiązał się zwrócić K. P. (1) /w zamian za utracone papierosy/ kwotę 70000 zł.

W połowie 2013 roku D. B. (2) poinformował D. B. (1) o zamiarze wyjazdu na stałe za granicę. Jesienią 2013 roku D. B. (1) poinformowała o powyższym rodziców – wspólnie zdecydowali, iż koniecznym jest podział majątku wspólnego. D. B. (1) poprosiła ojca o pomoc w spłacie męża, na co K. F. (1) wyraził zgodę..

K. F. (1) wycenił nieruchomość na kwotę 400 000 zł i po uwzględnieniu obciążenia hipotecznego zaproponował D. B. (3) /w imieniu córki/ spłatę z tytułu podziału majątku wspólnego w kwocie 150000 zł. D. B. (2) na powyższe wyraził zgodę.

Jesienią 2013 roku do D. B. (2) zaczęła przychodzić korespondencja od komorników i z sądów. Do sklepu (...), w którym pracował jego zięć, zaczęli przychodzić wierzyciele.

K. F. (1) zobowiązał się spłacić długi zięcia – z pieniędzy należnych mu z tytułu podziału majątku wspólnego.

Jesienią 2013 roku K. F. (1) udał się do K. P. (1) celem uzyskania informacji na temat ewentualnego zadłużenia zięcia. K. P. (1) przyznał, iż dług istnieje, niemniej jednak zapewnił ojca pozwanej, iż „wszystko jest uregulowane”. K. P. (1) nie udzielił informacji na temat wysokości zadłużenia.

/dowód: zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, D. B. (2) – k. 192 – 193, K. P. (1) – k. 68 – 69, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210/

W dniu 30 października 2013 roku D. B. (2) podpisał sporządzone przez K. P. (1) „Oświadczenie do spłaty zobowiązania” W § 1 powyższego dokumentu zostało stwierdzone, iż D. B. (2) na dzień 30 października 2013 roku posiada zobowiązanie pieniężne, dług w kwocie 70000 złotych wobec K. P. (1), „które jest w pełni wymagalne (...) bez protestu i zwłoki”. Zgodnie z § 2 wyżej określony dług zobowiązał się spłacić gotówką do rąk wierzyciela najpóźniej do dnia 1 czerwca 2016 roku w ratach – kwotę 30000 zł jednorazowo do 1 czerwca 2014 roku, pozostałe 40000 zł w miesięcznych ratach po 2000 zł najpóźniej do 10. dnia każdego miesiąca. W myśl § 3 zwłoka w płatności którejkolwiek z rat upoważniała wierzyciela do „egzekucji pełnej kwoty długu z [majątku dłużnika] który sam wskaże”.

Powyższe oświadczenie sporządzone zostało w dwóch egzemplarzach – egzemplarz D. B. (2) zawierał pomyłkę w dacie, natomiast na egzemplarzu K. P. (1) wierzyciel czynił adnotacje odnośnie spłat.

D. B. (2) do chwili obecnej spłacił około 35000 zł.

/Dowód: kopia oświadczenia – k. 4, zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, D. B. (2) – k. 192 – 193, K. P. (1) – k. 68 – 69, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210/

W Boże Narodzenie 2013 roku D. B. (2) oświadczył pozwanej, iż po Nowym Roku wyjeżdża do Niemiec. W tym czasie ojciec pozwanej miał już zgromadzone pieniądze na spłatę zięcia /część – 60000 zł - pochodziła z oszczędności, pozostałą kwotę podjął z konta firmy/. Małżonkowie B. postanowili uregulować sprawy majątkowe u notariusza.

W dniu 31 grudnia 2013 roku D. B. (2) i D. B. (1) zawarli przed notariuszem Z. O. w kancelarii notarialnej w G. za rep. A nr 3317/2013 umowę majątkową małżeńską, mocą której ustanowili rozdzielną majątkową małżeńską.

Tego samego dnia, w godzinach popołudniowych, D. B. (2) i D. B. (1) zawarli porozumienie, zgodnie z którym ustalili, iż w związku z zawarciem przez nich umowy małżeńskiej majątkowej D. B. (1) przekazała D. B. (2) – tytułem spłaty i rozliczeń w zakresie podziału majątku wspólnego – kwotę 150000 zł, która to kwota wyczerpuje całość roszczeń D. B. (2) z tytułu podziału majątku wspólnego. Strony oświadczyły, iż D. B. (2) zostaje zwolniony ze spłat kredytów obciążających nieruchomości objęte majątkiem wspólnym stron; obowiązek ten zobowiązała się w całości od 2014 roku ponosić pozwana. Po podpisaniu dokumentu ojciec pozwanej przekazał D. B. (2) pieniądze w kwocie 125000 złotych – wcześniej dokonał spłaty kilku wierzycieli zięcia i stron ustalili, iż kwota ta zostanie zaliczona na poczet spłaty z tytułu podziału majątku.

D. B. (2) przyznał, iż posiada jeszcze zobowiązania w łącznej kwocie około 25000 zł – pieniądze odliczył z otrzymanej kwoty 125000 zł /kwota 25000 zł została przez K. F. (1) już wcześniej przeznaczona na poczet spłaty zobowiązań zięcia/ i przekazał teściowi, by ten zaspokoił wierzycieli. Dodatkowo, na poczet kosztów utrzymania małoletnich dzieci, przekazał D. B. (1) kwotę 10000 zł. Pozostałe 90000 zł zatrzymał dla siebie.

2 stycznia 2014 roku D. B. (2) i D. B. (1) zawarli przed notariuszem Z. O. w kancelarii notarialnej w G. za rep. A nr 1/2014 umowę o podział majątku wspólnego, na mocy której D. B. (1) nabyła na wyłączną własność prawo użytkowania wieczystego działki gruntu oznaczonej nr geodezyjnym (...) o powierzchni 0,0118 ha położonej w G. przy ul. (...) oraz prawo własności budynku mieszkalno – usługowego, usytuowanego na tej działce. Stawający wartość majątku wspólnego objętego podziałem określili na kwotę 200000 zł.

5 stycznia 2014 roku D. B. (2) wyjechał do Niemiec, zabierając ze sobą 90000 zł.

/dowód: porozumienie – k. 31, akt notarialny – k. 52 – 55 akt kw OL1C/00025808/6, zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, D. B. (2) – k. 192 – 193, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210, akt notarialny – k. 59 – 60 akt KW OL1C/00025808/6/

W okresie od 19 grudnia 2013 roku do czerwca 2014 roku ojciec powódki, K. F. (1), dokonał spłaty szeregu długów D. B. (2), i tak:

- 19 grudnia 2013 r. – kwota 3400 zł wpłacona Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Olecku D. J. z tytułu zadłużenia w sprawie egzekucyjnej z wniosku B. S., DJ Kmp 68/13,

- 19 grudnia 2013 r. – kwota 3487,05 zł wpłacona Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Warszawie M. P. (1) z tytułu zadłużenia w sprawie egzekucyjnej KM 88956/13,

- 23 grudnia 2013 roku – kwota 6150 zł zapłacona P. M.

- 27 grudnia 2013 roku kwota 4400 zł zapłacona Z. G.

- kwota (...) zapłacona K.-D. Sp. j. w S. – zgodnie z porozumieniem z 4 czerwca 2014 roku,

- 18 lutego 2014 roku kwota 2336,78 zł wpłacona Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Olecku D. J. z tytułu zadłużenia w sprawie egzekucyjnej D. K. 17/14

- 20 lutego 2014 roku kwota 700 zł wpłacona Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Olecku D. J. z tytułu zadłużenia w sprawie egzekucyjnej DJ Kmp 68/13

- kwota 10000 zł wpłacona J. M.

- kwota 12000 zł wpłacona R. G.;

Łącznie w grudniu 2013 roku K. F. (1) dokonał spłaty zadłużeń D. B. (2) na kwotę 35437,05 zł, w okresie od stycznia do czerwca 2014 r. – na kwotę 19536,78 zł, łącznie spłacił zobowiązania D. B. (2) w kwocie 54973,83 zł.

Pieniądze te pochodziły ze środków przekazanych w dniu 31 grudnia 2013 roku przez D. B. (2) D. B. (1).

/dowód: okoliczności bezsporne, pokwitowania i potwierdzenia przelewów – k. 32 – 41, zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, D. B. (2) – k. 192 – 193, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210/

Latem 2014 roku K. P. (1) poinformował K. F. (1) o tym, iż D. B. (2) ma wobec niego zadłużenie w wysokości 70000 zł. P. zaprosił ojca pozwanej do swojego biura i okazał mu oświadczenie z 30 października 2013 roku.

K. F. (1) udał się do córki. D. B. (1) oświadczyła, iż nie posiada wiedzy na temat długu męża wobec K. P.. Wówczas K. F. (1) skonsultował się z prawnikiem i zdecydował, iż nie spłaci zadłużenia.

/Dowód: zeznania świadków: K. F. (1) – k. 208 – 209, K. P. (1) – k. 68 – 69, M. P. (2) – k. 192, przesłuchanie stron – przesłuchanie powódki – k. 209 – 210

18 lutego 2015 roku K. P. (1) zawarł w G. z Ł. P. umowę przelewu, przedmiotem której była „niesporna i wymagalna wierzytelność wobec D. B. (2) (...) na łączną kwotę 70000 zł”

/dowód – umowa przelewu – k. 4v/

Pismem z 6 marca 2015 roku powód Ł. P. zawiadomił D. B. (2) i D. B. (1) o cesji wierzytelności wynikających z, jak wskazał, „zaciągniętych zobowiązań przez D. B. (2) za zgodą swojej małżonki D. B. (1) celem zaspokajania zwykłych

potrzeb rodziny” i wezwał ich do zapłaty kwoty 70000 zł do dnia 13 marca 2015 roku. Korespondencja została wysłana D. B. (1) na adres Wolności 3/A, G., zaś D. B. (2) – na adres O.. Młodych 7/28, G..

/dowód: zawiadomienie i wezwanie – k. 5, potwierdzenie nadania – k. 6/

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 17 kwietnia 2015 roku, sygn. akt I Nc 402/15, Sąd Rejonowy w Gdyni zobowiązał pozwanego D. B. (2), aby zapłacił na rzecz powoda Ł. P. kwotę (...) z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4492 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powyższe orzeczenie nie jest prawomocne.

/dowód: kopia nakazu zapłaty – k. 30/

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na podzielenie.

Przewidziana w art. 527 kc instytucja skargi paulińskiej, w oparciu o którą z roszczeniem wystąpił powód w niniejszym procesie, jest jednym z instrumentów zmierzających do zapewnienia ochrony wierzycielowi w razie niewypłacalności dłużnika. Jej konstrukcja oparta jest na instytucji względnej bezskuteczności czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela, który ma możliwości zaskarżenia krzywdzącej go czynności prawnej celem uznania tej czynności za bezskuteczną względem niego.

Przepis art. 527 § 1 kc możliwość skorzystania z ochrony paulińskiej warunkuje od zaistnienia szeregu przesłanek, a mianowicie: 1) istnienia wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze.

Dla zastosowania skargi pauliańskiej wszystkie wymienione przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie, a ciężar ich udowodnienia co do zasady - zgodnie z regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. - obciąża wierzyciela, który jest uprawniony do zaskarżenia czynności prawnej dłużnika.

Pełnomocnik powoda, wskazując, iż pozwana wskutek zaskarżonej czynności uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie wywodził w oparciu o art. 528 kc iż w takiej sytuacji istnienie świadomości działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli nie ma znaczenia. Podnosił nadto domniemanie wyrażone w § 3 art. 527 kc, w myśl którego to przepisu jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Odnosząc się zatem do wskazanych powyżej przesłanek warunkujących skuteczność skargi paulińskiej rozważyć w pierwszej kolejności należy istnienie wierzytelności przysługującej powodowi względem D. B. (2).

Korzystanie ze skargi pauliańskiej wymaga zatem zasadniczo **istnienia wierzytelności** podlegającej ochronie (vide: wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CSK 273/09, LEX nr 602265; wyrok SN z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 323/12, LEX nr 1308002), a ciężar wykazania posiadania wierzytelności w stosunku do dłużnika, który dokonał kwestionowanej skargą paulińską czynności prawnej spoczywa niewątpliwie na powodzie. Wskazać nadto należy, iż wierzytelność podlegająca ochronie pauliańskiej musi być **zaskarżalna** (vide: wyrok SN z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008, nr 1, poz. 20; wyrok SN z dnia 27 lutego 2009 r., II CNP 108/08, LEX nr 599748; postanowienie SA w Poznaniu z dnia 10 października 2012 r., I ACz 1652/12, LEX nr 1220604) i skonkretyzowana /Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2003 r., III CKN 355/01, LEX nr 359441, stwierdził, że precyzacja wierzytelności - obejmująca przynajmniej jej istnienie, tytuł prawny wierzytelności i wysokość - należy do wierzyciela, bowiem wierzyciel wyznacza w skardze z art. 527 k.c. przedmiot ochrony paulińskiej/. Bez wątpienia także przedmiotem zaskarżenia w ramach akcji pauliańskiej nie może być **nieważna czynność prawna**. Sankcja

nieważności bezwzględnej wyprzedza bowiem i zarazem konsumuje sankcję względnej bezskuteczności, przewidzianą w art. 527 § 1 k.c. (wyrok SN z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 530/06, LEX nr 315395).

W ocenie Sądu strona powodowa w niniejszym postępowaniu nie wykazała w sposób bezsporny i niewątpliwy istnienia sprecyzowanej, skonkretyzowanej i zaskarżalnej wierzytelności przysługującej Ł. P. od D. B. (2).

Jedynym dowodem potwierdzającym istnienie rzekomego zadłużenia jest sporządzone 30 października 2013 roku oświadczenie. W oświadczeniu tym stwierdzono jednak wyłącznie to, że D. B. (2) na dzień 30 października 2013 roku posiada wobec K. P. (1) dług – bez bliższego określenia, z czego to zadłużenie wynika. Tymczasem, jak wynika z zeznań świadka D. B. (2) dług, o którym mowa w dokumencie, powstał w związku z przemytem papierosów i został przez dłużnika częściowo spłacony. Oznacza to, iż wierzytelność wynika z czynności prawnej niewątpliwie sprzecznej z ustawą /przewóz przemyconych zza granicy papierosów wyczerpuje zmaniona przestępstwa spenalizowanego w art. 65 § 1 kks/, a co za tym idzie czynność taka jest, w świetle art. 58 kc, nieważna i w konsekwencji nie może rodzić wymagalnych i zasługujących na ochronę wierzytelności.

Wskazać w tym miejscu należy, iż zdaniem Sądu depozycje D. B. (2) w pełni zasługują na podzielenie. Świadek zeznawał w sposób precyzyjny, stanowczy i konsekwentny, a jego prawdziwość dodatkowo potwierdza fakt, iż składając takie oświadczenia sam narażał się na odpowiedzialność karną i przyznał się do udziału w popełnieniu przestępstwa /co więcej, po rozprawie świadek udał się do Prokuratury Rejonowej gdzie również złożył stosowne zeznania/. Zeznania D. B. (2) korespondują z twierdzeniami D. B. (1) i K. F. (1).

Zeznania kluczowego świadka, jakim bez wątpienia był D. B. (2), pozostawały w sprzeczności jedynie z depozycjami K. P. (1). Ocena prawdziwości słów wyżej wymienionego, dokonana zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, w kontekście pozostałych dowodów, uzasadnia zdaniem Sądu twierdzenie, iż świadek mijał się z prawdą i nie był do końca szczery.

K. P. (1) zeznał mianowicie, iż kwota 70000 złotych stanowiła dług, z tytułu pożyczek, udzielanych D. B. (3) przez okres około trzech lat – na potrzeby prowadzonej przez niego działalności polegającej na handlu oponami. Twierdzenia powyższe brzmią mało wiarygodne – zdaniem Sądu jest bardzo mało prawdopodobne to, by tak dużą stosunkowo kwotę K. P. (1) pożyczał bez sporządzenia stosownego dokumentu, umowy czy choćby pokwitowania przekazania pieniędzy – nawet, jeśli w przeszłości łączyła go z mężem pozwanej bliska znajomość. Świadek nie potrafił wytłumaczyć, dlaczego dochodzenia pożyczonych rzekomo pieniędzy zdecydował się właśnie w październiku 2013 roku.

Na podzielenie zasługiwały jedynie twierdzenia świadka dotyczące jego rozmów z K. F. (1) – jak ustalono, rzeczywiście początkowo nie poinformował teścia D. B. (2) o wysokości zadłużenia zapewniając, iż „sami się dogadali”. O braku spłaty długu i jego wysokości powiedział K. F. dopiero wiosną 2014 roku – na długo po zawarciu przez pozwaną i jej męża umowy podziału majątku wspólnego. Stąd też wniosek, że także pozwana /którą ojciec pytał o ewentualne zobowiązania męża/ nie wiedziała o wierzytelności K. P. (1), a nawet jeśli, na podstawie okoliczności, w jakich doszło do wyjazdu D. B. (2) za granicę, mogła się domyślać, że mąż ma długi, zważywszy na zapewnienia K. P., iż doszedł z dłużnikiem do porozumienia, nie spodziewała się, iż zobowiązanie w rzeczywistości nie zostało uregulowane.

Również D. B. (2) zeznał, iż nie informował żony o długu wobec K. P. (1) – zważywszy na okoliczności, w jakich doszło do jego powstania, nie budzi wątpliwości to, że zarówno dłużnik, jak i wierzyciel, chcieli zachować całą sprawę w tajemnicy.

Powyższe twierdzenia świadczą zatem o braku wiedzy pozwanej o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli i jednocześnie obalają domniemanie ustanowione w art. 527 § 3 kc. Małżeństwo D. i D. małżonków B. od 2012 roku przeżywało kryzys, jak wyjaśniła pozwana, odkąd mąż zaczął zadawać się z K. P. (1), zaczął ją oszukiwać, nie wracać do domu na noc, nie chciał mówić, gdzie był i co robił. Powyższe potwierdza przypuszczenie, iż charakter interesów łączących wymienionych mężczyzn nie był do końca legalny.

Zaskarżona skargą paulińską może być tylko czynność, której skutkiem jest zmniejszenie majątku dłużnika, a zatem czynność dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Jak zostało udowodnione, umowa, przedmiotem której był udział w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości i własności budynku nie została przez jej strony dokonana nieodpłatnie. Z tytułu podziału majątku wspólnego D. B. (2) otrzymał 150000 złotych – co w szczególności potwierdza porozumienie z dnia 31 grudnia 2013 roku, zeznania świadków D. B. (2) i K. F. (1) oraz wyjaśnienia D. B. (1). Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż choć fizycznie D. B. (2) pieniądze przekazał teść, niewątpliwie uczynił to działając w imieniu i na rzecz swojej córki – D. B. (1) poprosiła go o pomoc w spłacie małżonka, ojciec zaś jej tej pomocy udzielił.

Powyższej oceny nie zmienia fakt niezgłoszenia pożyczki /darowizny/ do Urzędu Skarbowego – zaniechanie temu obowiązku nie skutkuje nieważnością czynności prawnej.

Bezspornym jest, że K. F. (1) od grudnia 2013 roku do czerwca 2014 roku dokonał spłaty wierzycieli zięcia w łącznej kwocie ponad 50000 zł /potwierdzają to niekwestionowane przez stronę powodową dokumenty w postaci oświadczeń, pokwitowań i dowodów wpłat/. Okoliczność ta czyni zasadnym twierdzenie, iż powyższe spłaty czynione były w konsekwencji dokonanych wcześniej przez małżonków i ojca pozwanej ustaleń odnośnie wysokości i sposobu spłaty udziału w majątku wspólnym.

Pełnomocnik powoda nie podważył także wysokości ustalonej spłaty i nie zakwestionował przyjętej przez strony wartości prawa użytkowania wieczystego i budynku. Tym samym w ocenie Sądu w zamian za przekazanie składnika majątku wspólnego na wyłączną własność D. B. (1), D. B. (2) otrzymał stosowny ekwiwalent. Po spłaceniu długów pozostało mu 90000 złotych, które zabrał ze sobą do Niemiec. Nie sposób zatem twierdzić, iż wskutek zaskarżonej pozwem czynności stał się niewypłacalny.

Na zakończenie tej części rozważań wskazać należy, iż na temat przesłanki uznania czynności prawnej za krzywdzącą wierzycieli wielokrotnie wypowiadał się Sąd Najwyższy, stwierdzając, m.in. w wyroku z dnia 20 października 2011 roku w sprawie IV CSK 39/11, LEX nr 1102265, iż stanowiąca przedmiot skargi paulińskiej czynność prawna dłużnika, powodująca zmniejszenie jego majątku, nie może być uznana za krzywdzącą wierzycieli, jeżeli dłużnik w zamian za swoje świadczenie uzyskał ekwiwalent, który znajduje się w jego majątku lub został wykorzystany na zaspokojenie wierzycieli, zaś okoliczność, że uzyskany przez dłużnika ekwiwalent jego świadczenia okazał się nieuchwytny dla wierzyciela poszukującego ochrony na podstawie art. 527 k.c. nie ma znaczenia dla oceny dopuszczalności skargi paulińskiej /vide także wyrok SN z 7 grudnia 1999 roku I CKN 287/98/.

Wskazać wreszcie należy, iż to właśnie wola zaspokojenia wierzycieli i spłaty długów była powodem dokonania podziału majątku – jak wynika z zeznań D. B. (2) i K. P. (3), mąż pozwanej postanowił podzielić się majątkiem, by móc wywiązać się ze zobowiązań, „spłacić długi i zacząć od nowa”, zaś ojciec pozwanej zgodził się pomóc, gdyż jako osoba (...) i znana w lokalnym środowisku nie chciał, by „szargano jego nazwisko”.

Reasumując, powód nie wykazał istnienia wymagalnej, zaskarżalnej i skonkretyzowanej wierzytelności, zaś z okoliczności sprawy wynika, iż zakwestionowana pozwem czynność prawna, jako że nie została dokonana nieodpłatnie, nie doprowadziła do pokrzywdzenia wierzycieli. Tym samym brak jest przesłanek warunkujących możliwość uznania zasadności powództwa.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc, na które to koszty składało się wynagrodzenie pełnomocnika /3600 zł/, opłata skarbową /17 zł/ i koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawę /371,64 zł/

.

z.

1. odnotować

2. doręczyć pełnomocnikowi powoda

(...) dni/z apelacją

O., 2015-07-30